

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **E.**, so sídlom **F.**, IČO: **X.**, zastúpeného advokátskou kanceláriou **V.**, so sídlom v Trnave, proti odporkyni **L.**, bývajúcej v **S.**, zastúpenej JUDr. **A. D.**, advokátkou so sídlom v **S.**, **o neúčinnosť právneho úkonu, o prerušenie konania**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 16 C 172/2011, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 21. decembra 2012 sp. zn. 23 Co 217/2012, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Trnave z 21. decembra 2012 sp. zn. 23 Co 217/2012 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi darcami **K.** s manželkou ako darcami a odporkyňou ako obdarovanou, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. **S.**, LV č. **X.** Žalobu odôvodnili tým, že darca **K.** bol konateľom spoločnosti **A.**, voči ktorej bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu a pre nedostatok majetku bolo uvedené konanie zastavené. Táto spoločnosť je dlžníkom voči navrhovateľovi a právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Senica 3 Ro 40/2009 bola zaviazaná v prospech navrhovateľa na úhradu čiastky 2 439,54 eur s príslušenstvom. V notárskej zápisnici N 127/2008, Nz 44172/2008, NCRI 43781/2008 spoločnosť uznala svoju pohľadávku vo výške 10 863,14 eur čo do dôvodu aj výšky. Ani jedna pohľadávka nebola pre nedostatok majetku uspokojená. Navrhovateľ si voči spoločnosti uplatnil náhradu škody v sume 12 457,79 eur odvíjajúcu sa od nároku z konania 3 Ro 40/2009, toto konanie je vedené na Okresnom súde Trnava pod číslom 17 C 52/2011. Do právoplatného skončenia uvedeného konania navrhol konanie o neúčinnosti

právneho úkonu prerušiť, nakoľko pohľadávka je sporná, avšak žalobu bolo potrebné podať v zákonom stanovenej lehote pred právoplatným ukončením konania o náhradu škody.

Okresný súd Trnava uznesením zo 16. marca 2012 č. k. 16 C 172/2011-104 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 52/2011. V rozhodnutí uviedol, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka výšky pohľadávky, ktorú má žalobca voči svojmu veriteľovi a s poukazom na skutočnosť, že od tejto skutočnosti sa potom odvíja aj posúdenie skutočností, či darovacou zmluvou, ktorej účinnosť je predmetom tohto sporu, došlo ku kráteniu veriteľa, súd prvého stupňa podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. konanie prerušil.

Krajský súd v Trnave uznesením z 21. decembra 2012 sp. zn. 23 Co 217/2012 na odvolanie odporkyne zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení uviedol, že bolo potrebné zistiť, čo je predmetom konania, ktoré je vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 52/2011 a dospel k nasledovným záverom: Žaloba bola podaná navrhovateľom E. Trnava proti K. o zaplatenie 12 457,79 eur s príslušenstvom. Jedná sa o žalobu na plnenie, kde navrhol navrhovateľ rozhodnúť o povinnosti odporcu zaplatiť 12 457,79 eur do troch dní po právoplatnosti rozsudku. V predmetnom konaní ide stále o zaplatenie pohľadávky, ktorú si navrhovateľ uplatňuje voči otcovi odporkyne. Predmetná vec 17 C 52/2011 nie je právoplatne skončená, to znamená, že pohľadávka, o ktorej existencii v žalobe navrhovateľ tvrdí, že existuje, je potrebné uviesť, že táto pohľadávka doposiaľ vymáhateľná nie je, nakoľko vec nie je právoplatne skončená a predpokladom úspešnosti žaloby podľa § 42a ods. 3 písm. a/ Občianskeho zákonníka o neúčinnosť právneho úkonu je, že tým nelegitimovaným na podanie odporovacej žaloby je veriteľ, ktorý má v čase rozhodovania voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, to znamená, keď je pohľadávka splatná, keď má veriteľ podklad pre výkon rozhodnutia, a to exekučný titul a keď odporovateľným úkonom dlžníka došlo k zmenšeniu majetku. Uviedol, že v konaní 17 C 52/2011 sa nerieši otázka, ktorá má význam pre rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov s poukazom na § 220 O.s.p. odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že návrh na prerušenie konania zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie navrhovateľ, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. pričom ako dovolací dôvod uviedol,

že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Žiadal uznesenie krajského súdu zmeniť, a to tak, že dovolací súd potvrdí uznesenie súdu prvého stupňa. Uviedol, že odvolací súd nesprávne právne posúdil predpoklady odporovateľnosti právneho úkonu. Namietal skutočnosť, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že predpokladom odporovateľnosti právneho úkonu je vymáhateľná pohľadávka, za ktorú odvolací súd považuje iba takú pohľadávku, ku ktorej má veriteľ exekučný titul. Odvolací súd tak stotožňuje pojem vymáhateľnosť s pojmom vykonateľnosť.

Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhovateľa poukázala na svoje vyjadrenie k odvolaniu a žiadala, aby dovolací súd na toto vyjadrenie prihliadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie smeruje v danom prípade proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu

na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V danom prípade je napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), prípustnosť ktorého nie je vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p. Pokiaľ súd prvého stupňa rozhodol o prerušení konania a odvolací súd jeho rozhodnutie zmenil tak, že návrh odporkyne na prerušenie konania zamietol, malo rozhodnutie odvolacieho súdu (z procesného hľadiska) negatívny dopad na procesnú situáciu odporkyne nastolenú prvostupňovým rozhodnutím.

Navrhovateľ v dovolaní namieta, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

V zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. platí, že pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Uvedené ustanovenie sa týka prípadov, kedy je súd síce oprávnený vyriešiť určitú otázku ako otázku predbežnú, avšak z rôznych dôvodov (napr. z dôvodu hospodárnosti konania), je vhodnejšie vyčkať na rozhodnutie iného orgánu, spravidla súdu.

Odvolací súd vo svojom odôvodnení uvádza, že v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 52/2011 sa nerieši otázka, ktorá má význam pre rozhodnutie vo veci. Nemožno však súhlasiť s jeho právnym záverom týkajúcim sa aplikácie ustanovení § 42a ods. 3 písm. a/ Občianskeho zákonníka. K uvedenej argumentácii krajského súdu dovolací súd uvádza, že Najvyšší súd Slovenskej republiky riešil uvedenú otázku napr. v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 198/2010, kde uviedol „Hoci v právnej teórii a praxi nie je jednotný názor na to, aká pohľadávka veriteľa zodpovedá zákonnému pojmu "vymáhateľná pohľadávka", podľa názoru dovolacieho súdu niet dôvodu odkloniť sa od záverov vyslovených už v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 23. decembra 1999 sp. zn. 3 Cdo 102/99 (R 44/2001). Ako je uvedené v citovanom rozhodnutí najvyššieho súdu „Vymáhateľnú pohľadávku môžeme...charakterizovať ako pohľadávku žalovateľnú, pohľadávku, ktorej sa možno domáhať na súde...Na rozdiel od toho je vykonateľnou taká pohľadávka, ktorú možno exekúovať, ktorej majiteľovi...teda svedčí vykonateľné rozhodnutie súdu alebo iný exekučný

titul“. Z uvedeného tak vyplýva, že podmienkou uplatnenia odporovateľnosti teda nie je právoplatné súdne rozhodnutie, ktoré je vykonateľné.

Z rozhodnutia krajského súdu nie je potom zrejmé, či založil rozhodnutie len na aplikácii ustanovenia § 42a ods. 3 písm. a/ Občianskeho zákonníka alebo posudzoval, a ak áno v akom rozsahu, splnenie podmienok § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07). V tomto smere je odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nepreskúmateľné (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Z vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2014

JUDr. Martin Vladík, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová